

1

Santiago Lizarrabengoa, cu niște chiloți în cap în chip de turban și cu un plasture pe ochiul stâng, stătea pe jos, sprijinit de perete, și se juca cu o tarantulă.

Salut.

Tocmai se apropia de el un tip; Santiago îl privi fără nici o expresie.

Pot să mă așez, colega?

Ia uite cum sare, îi spuse în chip de răspuns general valabil.

Apăsă para de cauciuc, legată de tarantulă printr-un fel de cordon, și mica dihanie făcu un salt destul de mare.

Chiar că sare. Îmi dai o țigară?

Santi scotoci în punga de plastic decolorată de care nu se despărțea niciodată, scoase pachetul de Chesterfield, i-l întinse și îi spuse în șoaptă: Ne cunoaștem?

Suso, un prieten.

Abu Abdulá, spuse Santi, acceptând mâna întinsă.

Deținuții începură să intre în sala de festivități; Suso îi privea nepăsător. Avea cămașa descheiată până aproape de buric; blugi mulați; era corpulent și, fără îndoială, într-o formă fizică bună. O rază de soare îi cădea pe pieptul plin de păr și de aur.

Ce mai faci? îl întrebă Suso.

Santi nu-i răspunse.

Suso începu să se uite cu nerușinare la o funcționară a închisorii.

Plinuță, zise el.

Ce? spuse Santi.

Ia uită-te la aia. Plinuță, așa cum îmi plac mie. I-am făcut de toate. Acolo, pe iarbă. O țigară cu haș și treceam la treabă. Pe iarbă.

Eu știu, spuse Santi.

Știi? îi zise Suso privindu-l în ochi.

Știu, repetă Santi.

Juma' de milion de pesete, colega, asta e ce știu eu. Trei mii de euroi, de asta am eu nevoie. Cu trei mii, eram afară. Atâta îmi cer pe cauțiune. Trei mii.

Ce-ai făcut?

Eh, spuse Suso, nimic. Părea că avea să rămână tăcut, dar adăugă: Ei m-au denunțat.

Cine?

Ei, familia.

Aha, spuse Santi, familia... *Nu e lucru mai rău pe lume ca familia.*

Știi doar.

Știu.

Am trosnit-o pe nevastă-mea, spuse Suso, zâmbind în sinea lui. S-a cam aprins.

A, da? îi spuse Santi, privindu-l acum cu interes.

Voiam s-o părăsesc, dar ea nu mă lăsa în pace. Nu știam cum s-o fac să priceapă, căpoasa naibii! Mă călca pe nervi. Câteodată îmi mai scăpa mâna, și ea, ce crezi? Ce crezi că făcea, ia zi, colega? Îmi cerea socoteală, nenorocita... Tăbăra pe mine cu afurisitele ei de reproșuri. Așa sunt femeile. Scandalagioaice. Iar eu, normal, eu... Părea că Suso avea să tacă, dar adăugă: Era insuportabilă. Din pricina geloziei, știi, colega? Era de o gelozie bolnavicioasă, paranoică, spuse el

fără să se tulbure, și păstra în ea toată ranchiuna de pe lume. Noaptea, mă aștepta trează și le bănuia pe toate gagicile, chit că mi-o trăgeam cu ele sau nu. Geloasă din toate încheieturile. Tipa își ieșea din minți, o apucau pandaliile și le bănuia pe toate prietenile ei, când eu nu le regulasem decât pe vreo două, și asta doar ca să le fac o favoare, nu-i așa? Ce mama mă-sii îmi păsa mie? Asta e cu femeile, de parcă n-ar fi destule. Dar, vezi bine, ea ar trebui să fie aici, nu eu.

Deci, i-ai făcut sau nu de petrecanie?

I-am rupt trei coaste, colega, și i-am scos un ochi, ca uneii... Ție ce ți s-a întâmplat? Dar trebuia să-i fi dat mai tare.

Și de ce...? De ce n-ai făcut-o? De ce nu i-ai tras mai multe, dacă...?

Pentru că nu sunt un om rău, știi, colega? Pentru că am un băiat de zece ani. Aici e buba. Un copil de zece ani. Dacă nu era el, mie nu-mi păsa de nimic: i-aș fi făcut de petrecanie. Dar are zece ani. Dacă n-ar fi mama fiului meu, aia n-ar mai apuca ziua de mâine. Trebuie să ies de aici, pentru fiul meu. Târfa aia îi spală creierul, îl atâță împotriva mea. Îmi cer trei mii pe cauțiune. Aici sunt doar pentru expertiză. Dar tu? Tu nu semeni cu ceilalți.

Și eu sunt pentru expertiză, dar o să-mi iau tâlpășița, spuse Santi, plin de încredere.

O să-ți iei tâlpășița? Încotro?

Asta-i treaba mea, mormăi el.

Bine, colega, nu te mai...

Uită-te la ei, spuse Santi referindu-se la nebunii care intrau și ieșeau fără nici o rânduială din sala de festivități, cam dezorientați și fără rost. Cei mai mulți dintre ei *știu*; aici, unii mai mult, alții mai puțin, au încercat să le facă de petrecanie la vreo doi. Cel mai rău e tratamentul cu medicamente pe care îl primesc. Îi pune la pământ.

Și tu?

Mulțumesc, suflete!, spuse Zeamă, recunoscător, mulțumesc, suflete!. Ți-a plăcut, nu-i așa? Ți-a plăcut?

Santi încuviință.

Îți mai zic unul? Îți mai zic unul? Își frecă palmele, bătutul și începu să cânte din nou:

Tare-i rău fără parale,
Bate vântu-n buzunar,
Nimic nu-ți mai dă târcoale,
Nici vreo boală, nici vreun har.

Măi, Zeamă, tu ești Socrate, îi spuse Santi.

Socrate? Socrate? spuse Zeamă, îngrijorat. Ți-a spus ceva rău despre mine? Ți-a spus ceva rău despre mine?

Nu, zise Santi, uimit.

Aha, aha, ți-am zis eu, ți-am zis eu. Un cântecel? Un cântecel? spuse Zeamă, și tot Zeamă cântă:

Îmi place viața roz-bombon
Și, dintre regii Spaniei,
Don Juan Carlos de Borbón.

Ia du-te de mai cântă și la altă masă, îl întrerupse Suso.

Ce? îi răspunse Zeamă și, aplecând capul, umil, adăugă: Ce?

Ce-ai auzit, amice!

Abia ce plecă Zeamă, târșâindu-și mult picioarele, că Suso și comentă:

Aici oamenii sunt de groază, nu-i așa?

Da, de ce să nu recunoaștem, nici noi nu stăm prea bine, o ducem greu, dar nu mai rău decât cei de afară, spuse Santi, care profită și apăsă para de cauciuc: tarantula făcu iar un salt destul de mare.

Chiar că sare. Părea că avea să rămână tăcut, dar adăugă: Trei mii de euroi. Tu nu știi cine ar putea...?

Ce? spuse Santi.

Mi s-a spus că ești plin de bani, colega. E adevărat?

Cine ți-a spus?

Roque Barato Porras.

Ăla care trage pe nas?

Chiar ăla. Mi-a spus că i-ai lăsat o mie de euroi, colega. E adevărat? Mi s-a spus că... Tu nu vrei să faci afaceri cu mi...?

Nu știi ce vorbești, îl întrerupse Santi. Am omorât-o pe nevastă-mea pentru o sută cincizeci de euro, iar pe tine te-aș omorî pentru jumătate din banii ăștia.

Suso îl privi amenințător, dar fu nevoit să se stăpânească să nu se ia la bătaie cu fandositul care credea că le știe pe toate. N-avea o para chioară. Mă rog; nici de asta nu era foarte sigur. Un nebun nenorocit. Se ridică și îndrăzni totuși să-i spună:

Ai noroc că nu suntem în stradă.

Fără să mai aștepte ca Santi să-i răspundă, se întoarse cu spatele la el și intra în sala de festivități.

Santi apăsă para de cauciuc și tarantula făcu o săritură și căzu pe spatele ei păros.

Allah este Cel mai Mare, mormăi Santi. Mândrie pentru Islam.

Apoi, fără un motiv aparent, izbucni în plâns ca un copil.

2

Intră.

Santiago Lizarrabengoa, domnule doctor, spuse supraveghetorul, făcându-i semn acestuia să intre.

Luați loc, vă rog.

Santi luă o poziție marțială de drepți, după care își duse mâna la tâmplă.

La ordinele dumneavoastră, căpitane.

Luați loc, vă rog, am insistat eu. Mulțumesc, i-am spus apoi asistentului, lasă-ne singuri și închide ușa, te rog.

De îndată ce rămaserăm singuri, l-am întrebat:

Ce mai faceți? Cum mai sunteți?

La fel ca ieri, căpitane.

Ieri nu ne-am văzut.

Nu? Atunci, la fel ca data trecută. Îmi fac bagajele.

Cum așa?

Spuneți-le oamenilor dumneavoastră să-mi dea înapoi numele, trebuie să plec de aici cât mai repede.

De ce? Nu vă simțiți bine?

Pierd o groază de bani.

Aha.

Vă cer să urgențați demersurile. P...? Pot? spuse observând deodată ziarul care se afla pe una dintre mese. Îl

luă, îl deschise cu o anume violență la paginile de economie și își trecu degetul cu aviditate peste unul din tabelele de bursă. Compania de telefoane a crescut din nou cu câteva puncte, spuse el, arătând ziarul cu o unghie îngălbenită de nicotină. Știam eu. Știam eu. Știți, adăuga, o știam.

O știați.

Asta e: o știam.

Apoi, Santi scoase pachetul de țigări din punga de plastic, își aprinse una și, după primul fum, murmură:

Vreau să ies de aici. Scoateți-mă de aici, căpitane.

Aha.

Dacă nu ies de aici în zilele următoare, nu știu ce se poate întâmpla. V-o spun cât se poate de serios: nu mai răspund de faptele mele. O să vedeți. Dacă n-o să ies prin mijloace proprii, vă previn, și atunci... Vreau să plec cât mai curând cu putință. M-am săturat.

Ce veți face când veți ieși?

Santi rămase pe gânduri, într-o atitudine foarte concentrată. Nu vă pot spune, sfârși el prin a zice.

De ce?

Îmi pare rău, căpitane, n-o să vă răspund la această întrebare: m-ar putea afecta.

Înțeleg.

Să vă spun cum facem, căpitane: cât vreți? Santi scoase din buzunar un carnet de cecuri, în care era prins un pix, și îmi zise: Două mii de euro? Două mii de euro vă convin?

Fără să mai aștepte răspunsul, completă cecul cu meticulozitate și mi-l întinse. Nu era pentru prima dată că făcea din mituire una din strategiile lui pentru a se pune bine cu personalul spitalului. Am deschis sertarul biroului și l-am pus alături de alte șase cecuri pe care mi le înmânase deja. Toate fără acoperire, firește.

Nu vă cer decât să urgențați demersurile, este singurul lucru pe care vi-l cer. Pe deasupra, mă doare aici, spuse el ridicându-și tricoul și arătând o cicatrice.

Era o rană adâncă, lungă de vreo șase sau șapte centimetri, provocată de o sârmă pe care deținutul și-o înfipsea cu șase zile în urmă.

Am luat un cuțit și m-am înjunghiat de două ori, spuse el, de parcă s-ar fi fâlit cu asta, și acum am uretra distrusă.

Nu era pentru prima dată că Santiago Lizarrabengoa se automutila. Înainte, încercase să-și vâre un pix în penis.

Aproape s-a cicatrizat.

Dar mă doare.

De ce ați făcut-o?

Ca să-mi revendic drepturile. Eu port o cruce, știți, căpitane? Toată lumea trebuie să mă respecte.

Am dat din cap.

Am adus dovezile, căpitane, spuse Santi ridicând punga de plastic decolorată. Dumneavoastră trebuie să știți, exact așa cum știu și eu.

Scoase o carte de identitate plastifiată de culoare galbenă și o aruncă pe masă.

Mi-au luat cartea de identitate și mi-au dat asta. Numele care figurează acolo...

Ce-ați pățit?

... este fals.

Fals?

Credeți că nu mi-am dat seama?

Apoi se ridică brusc, se aplecă spre mine și îmi spuse aproape la ureche:

Am vorbit cu unul dintre pușcăriși.

Da?

Daaa.

Santi se așeză din nou.

Este un nemernic blestemat. Ăla, când o să iasă de aici, o să-i facă de petrecanie nevستی-sii. Eu am încercat să-l conving să nu... Dar se vede cu ochiul liber că e foarte tulburat. E încă plin de ranchiună.

Cum se numește deținutul?

Mi s-a prezentat drept Suso, dar știe toată lumea. Neno-rociiți ăștia mint de-ngheață apele. E aici de douăzeci și două de zile, pentru expertiză, e din Madrid, i-a rupt trei coaste nevستی-sii și încă ceva, sau așa se laudă el, ha, toată lumea știe, dar când o să iasă de aici, o să dea de bucluc. Cunoscu eu foarte bine genul ăsta de nemernici. Aș putea să-i văd dosarul? Simplă curiozitate. Care e diagnosticul? Tulburare obsesiv-compulsivă, după părerea mea. Am nimerit-o? Prefer să știu cu cine am de-a face, căpitane. Nu se știe niciodată. Aș putea... Aș putea să-i văd dosarul?

Nu, bineînțeles că nu.

E bine să fii informat, adăugă Santi, în vreme ce își aprindea o țigară cu mucusul celei de dinainte. Ca majoritatea deținuților, era un fumător înrăit, iar degetele arătător, cel mijlociu și inelarul apăreau pătate de nicotină până la a treia falangă.

Începem?

Știți deja că, pe cât posibil, sunt dispus să colaborez cu autoritățile. În cadrul unor limite strict raționale, firește. Eu sunt primul interesat să lămuresc totul.

Am dat din cap și, apoi, în vreme ce apăsam ca din greșeală tasta de pornire a unui reportofon, i-am spus:

Vă deranjează dacă înregistrez?

Santi privi reportofonul cu neîncredere și încuviință vag.

V-ar deranja să o spuneți cu voce tare?

Să spun ce?

Că sunteți conștient de înregistrare și că vă dați conștimământul.

Vasăzică, așa, căpitane. Mama mă-sii de treabă, aici e care mai de care mai șmecher!

Dacă doriți, pot să-l închid...

Santi refuză.

Atunci, n-aveți nimic împotriva să înregistrez?

Rămase pe gânduri și, în cele din urmă, spuse cu o anume solemnitate:

Sunt conștient de înregistrare și îmi dau consimțământul.

Foarte bine, vă mulțumesc. Înainte de a începe, aveți vreo întrebare? Sau ceva ce ați dori să...

Nu, mă întrerupse el.

Știți de ce ne aflăm aici?

Hm...

Vă aflați pentru expertiză. Conform articolului douăzeci și unu din Codul Penal, noi, specialiștii, trebuie să elaborăm un raport ca să stabilim gradul dumneavoastră de responsabilitate penală pentru crima care vi se impută. Dacă dumneavoastră, prin decizia judecătorului, veți fi considerat iresponsabil, veți fi absolvit, dar veți fi internat într-un centru psihiatric penitenciar pentru o perioadă de timp nu mai mare decât pedeapsa care vi s-ar fi cuvenit în cazul în care ați fi fost condamnat. Ați înțeles?

Îhî.

Îhî... Atunci, începem?

Santi își suci singurul ochi până lăsă să se vadă, pentru o clipă, doar albul, își scoase chiloții de pe cap și îi puse peste reportofon.

Dați-i drumul, căpitane, dar nu vreau să văd cum capul meu e vârat în chestia aia blestemată...

II

364 DE GHEMOTOACE DE HÂRTIE

3

După îndelungi și zbuciumate luni de temeri și de bănuieli, în ziua de 25 octombrie a anului 2000, Santiago Lizarrabengoa avu certitudinea că partenera lui îl înșală. Ajunse acasă după o călătorie de afaceri și, verificând corespondența (erau peste douăzeci de scrisori), găsi și deschise în mod premeditat o comunicare de la bancă adresată Sarei. Era extrasul de cont lunar al cardului de credit Visa. Între cheltuieli, figura și șederea în două hoteluri și o sumă destul de ridicată destinată unei agenții de voiaj, chiar dacă destinația nu era menționată.

Deși trăiau împreună de patru ani și cinci luni, Sara se afla în acel moment în insula Ibiza din Baleare și, fără îndoială, între lunile iulie și august, cunoscuse un alt bărbat. Nu-i trecea prin minte nici o altă explicație.

În noaptea aceea, vorbiseră la telefon.

Santi nu se putu abține să nu-i remarce vocea spartă (ca și cum ar fi fost la un chef) și din când în când fremătătoare (vocea pe care o avea după ce făcea dragoste). Se arătară disanți, anormal de reci unul față de celălalt, dar stabiliră să se vadă peste cinci zile la Córdoba, orașul lor natal.

În ciuda anilor de conviețuire, atunci când călătoreau la Córdoba, obiceiul era ca fiecare din ei să-și petreacă noaptea

în casa părinților. La urma urmelor, nu erau căsătoriți și, într-un anume sens, cel puțin pentru Santi, era foarte plăcut să revină pentru două sau trei zile în sânul familiei și să fie tratat de parcă n-ar fi plecat niciodată. Mama Sarei locuia în Las Moreras, un cartier țigănesc; părinții lui, în schimb, mai norocoși din punct de vedere social, își aveau reședința în El Brillante, o întinsă zonă de vile pe un versant al lanțului muntos al Córdobei.

Prima întâlnire avu loc în casa familiei lui. Ea veni ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, strălucind de veselie, dar ceva se întâmpla, iar el îi atrase atenția aproape de la început. Sara încercă să-i explice că, în lipsa lui, trecuse prin trei faze: mai întâi se simțise eliberată, apoi i se făcuse foarte dor de el și, în sfârșit... Santi o întrerupse: îi spuse că *știe*.

Ea zâmbi și întrebă:

Ce știi?

Cum era de așteptat, pentru început, Sara negă totul, până când el își dădu ochii peste cap și replică:

Am văzut extrasele de cont bancar, Sara.

Pe neașteptate, Sara izbucni în plâns. Lacrimile îi curgeau șiroaie și părea foarte rușinată.

N-o să mi-o ierți niciodată, n-o să mi-o ierți niciodată, spunea ea printre suspine. Ce-ți fac eu este oribil.

El nu spuse și nici nu făcu nimic; rămase în expectativă și își păstră chipul senin și aproape impasibil, deși, pe dinăuntru, tremura.

Când ea reuși să se calmeze, începu interogatoriul și iată ce reuși să clarifice problema: tipul se numea Luc, avea treizeci și doi de ani și era patronul unui cargou grecesc care urma să ridice în curând ancora. Idila părea, așadar, condamnată. Era francez, plin de bani și, ceea ce era cel mai important, mână-spartă. Într-un sfârșit de săptămână o duse la Monaco și, cu altă ocazie, petrecuseră zece zile în casa lui din sudul

Franței. Se cunoscuseră cu trei săptămâni în urmă. Cu toate acestea, nu-l iubea.

Nu fac decât să mă distrez, îi spuse ea.

De fapt, vorbea despre el cu destul de mult dispreț. Se referea la el numindu-l „tâmpitul“ sau „tâmpitul ăla“ sau „drăguțul meu“. După cum spunea ea, se vedeau de două sau de trei ori pe săptămână. Nu l-ar fi suportat mai des. În plus, nu o satisfăcea din punct de vedere sexual.

Este foarte neîndemânatic, spuse ea, aproape râzând. N-am chef aproape niciodată.

Atunci, vru el să știe, de ce ești cu el?

Îmi place felul lui de viață.

Felul lui de viață? Ce vrei să spui?

Mă distrez, spuse ea.

Aha, te distrezi...

Da, mă distrez. E o persoană foarte amuzantă.

Aha... spuse el.

E amuzant să ai lovele. În plus, adăugă ea, învață franceza. Asta e motivul principal.

Sara spunea lucrurile astea cu cea mai mare naturalețe din lume. El era foarte uimit, dar nu lăsa să se vadă nimic. Ce dracu' îi povestea? Vorbele ei erau mai ciudate decât faptele. Sau era îndemnată doar de dorința de a-i face rău? Cine era Sara? Și, mai ales, de ce o iubea totuși mai mult ca oricând?

Deodată, ea izbucni din nou în lacrimi.

Mă doare capul, mă doare foarte tare capul, spunea ea.

Reuși să se liniștească, recăpătă o parte din veselia ei naturală și zise:

Și... știi? Mă rog, îmi vine greu să-ți povestesc toate astea, dar... Diminețile... Plâng. În somn. El spune că mă vede zvârcolindu-mă; după cum se pare, trag pumni în pernă... Și nu mă mai săcăi, Santi, nu mă mai săcăi.

Acum, Sara îi zâmbea cu o satisfacție stăpânită.

Aha, spuse. Și el?

El?

El e îndrăgostit?

Da, dar pentru mine nu înseamnă nimic; este un tâmpit.

Nu ți-e teamă că-i faci rău?

E de-acuma măricel, nu-i așa? Are treizeci și doi de ani.

Presupun că da, replică el, presupun că este.

Ea încuviință și izbucni din nou în plâns.

Deși, într-un anume sens, o disprețuia, lui Santi i se făcu milă de ea și o îmbrățișă. Ea se așeză peste el și începu să-l sărute. Erau deja excitați și Sara îi cerea în mod expres să facă sex. Voia să-l simtă înăuntrul ei, spunea ea. Așa că începură să-și scoată hainele. Dar, deodată, ea se opri. Ce se întâmpla?

Tre... Trebuie să... Uite ce nebunie am făcut.

Poftim?

Mi-am făcut... un tatuaj.

Un tatu...?

Un tatuaj.

Unde?

Aici, spuse ea, dându-și jos chiloții pe jumătate, ca să lase să se vadă un desen cu tuș imprimat la încheietura coapsei.

Arată-mi-l, spuse el, arată...

Ea i-l arată cu timiditate: el rămase fără cuvinte.

A fost o prostie, spuse ea.

E oribil, îi răspunse el, de ce ți l-ai făcut?

A fost o prostie, eram într-un bar, eram foarte beată, fata care mi l-a făcut a zis că te protejează de oamenii răi.

De cine? spuse el, făcând o mutră de nedescris. E oribil, repetă Santi.

Tu crezi c-o să mi-l pot scoate? Se poate opera, nu? Și se scoate și...

Nu știi, spuse el.

Era mâhnit.

Știi dacă e foarte scumpă?

Ce anume?

Operația.

Nu știi.

Se porni din nou pe plâns.

Mă doare capul, mă doare foarte tare, se plânse ea. Nu mai pot... O să-mi plesnească.

Plânse în continuare.

N-o să mi-o ierți niciodată, îi spuse ea, n-o să mi-o ierți niciodată...

Mai multe lacrimi, mai multe suspine și, apoi, ea îi spuse că îl iubește mult, că niciodată nu avea să mai poată iubi pe cineva ca pe el, că e marea iubire a vieții ei, dar că are nevoie de un răgaz în relația lor.

După ce-și scoaseră toate hainele, ea părea să-și fi recăpătat veselia.

Un moment, spuse el. O faceți cu prezervativ?

Poftim?

Întreb dacă v-o trageți cu prezervativ.

Ea negă.

Dar mi-a arătat analizele. E sănătos. Cum muncește pe vapor, trebuie să-și facă analizele la fiecare trei luni, nu-ți face griji.

Analizele alea nu sunt de încredere, spuse el cât putu de rece și de dur. În plus, nu e vorba doar despre SIDA. Mai sunt și alte chestii.

Ei, dar... Vreau... Vreau să te simt în mine.

El refuză din nou. Erau destule impedimente: gonoree, condiloame, clamidia, herpes, tricomonas, sifilis, păduchi lați, moluște și orgoliu, ți se pare puțin? N-o spuse, bineînțeles, dar o gândi.

N-ai prezervative?

Nu, n-am. Așteaptă, să mă uit...